

εἰς ἀγρίαν σχεδὸν κατάστασιν. Μόνον αὐτῶν ἔργον, ἔκτος ὀλιγωτατῆς αἰγοτροφίας καὶ γεωργίας, εἶναι ἡ ἀνθρακοποιία. Αἱ καλύβαι αὐτῶν εἶναι ἀγροικότατα κτισμένοι ἀπὸ λάσπην ἢ πέτρας, ἓνα μόνον ἔχουσαι θάλαμον, ὅστις ὅμως φαίνεται ὡπιοῦν διηρημένους· τὸ πάτωμα χωρίζεται εἰς τρία μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἔμπορῆ νὰ ὀνομασθῆ σαλα ἢ ἀριστητήριον, τὸ δὲ κοιτῶν, καὶ τὸ ἄλλο κτηνοστάσιον. Εἰς τὸ ἀριστητήριον ἔχουν δύο πέτρας, αἵτινες χρησιμεύουν ὡς πυρεστία· τρεῖς τέσσαρες μεγαλήτεροι πέτραι ἢ κορμοὶ ξύλου συνιστοῦν τὰς καθέκλας των. Καπνοδόχη δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνον τρύπα εἰς τὴν στέγην διὰ νὰ ἐξέρχεται ὁ καπνός. Εἰς τὴν μέσην τοῦ πατώματος εἶναι ὁ κοιτῶν, ἐστρωμένος ἀπὸ ἄχυρα ἢ ξηρὰ φύλλα, τὰ ὁποῖα ἀλλάσσονται σπανιώτατα· ἐπὶ τῆς κλίνης δὲ ταύτης πλαγιαζοῦν ἀναμεμιγμένοι ὄλοι, πατὴρ, μήτηρ, καὶ τέκνα. Ἡ στέγη ὅμως δὲν τοὺς χρειάζεται παρά τὸν χειμῶνα· διότι τὸ καλοκαίριον κοιμῶνται ὄλοι ὑπαίθριον· εἶναι μάλιστα πολλότατοι, εἰς τοὺς ὁποίους οὐδέποτε χρησιμεύει ὁ κοιτῶν, ἐπειδὴ κοιμῶνται πάντοτε εἰς τὸ ὑπαίθριον, ὅσον καὶ ἂν ἦναι τὸ ψύχος ἢ ἡ δυσκρασία τοῦ καιροῦ. Ἡ τρίτη διαίρεσις ἀπονέμεται εἰς τοὺς ὄνους, οἱ ὁποῖοι τόσον καλῶς εἶναι γυμνασμένοι, ὥστε σπανίως ὑπερπηδοῦν τὴν γραμμὴν, ἥτις χωρίζει τὸ οἰκῆμά των ἀπὸ τὸ οἰκῆμα τοῦ κυρίου των.

Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἀγνοοῦν τὴν καθαριότητα, ὄχι ὀλιγώτερον παρά τὴν τρυφήν· αἱ κατοικίαι, ὡς καὶ τὰ πρόσωπά των, ἀηδιάζουν τὸν θεατὴν· τὰ μαλλία κρέμονται συμπεφυρμένα εἰς τοὺς ὤμους, καὶ τὰ γένεια δὲν ἐγγίζονται ποτὲ, ἕως οὗ νὰ ὑπερμακρύνωσι· τότε δὲ ἀφαιροῦν αὐτὰ μὲ μάχαιραν ἢ ἄλλο κοπτερόν ὄργανον. Ἡ ἐνδυμασία των γίνεται ἀπὸ χονδρὸν ὑφασμα, κομμένον χωρὶς τινὰ τέχνην. 'Μίαν τῶν ἡμερῶν,' λέγει ὁ Γάλλος συγγραφεὺς, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἐρανεζόμεθα ταῦτα, 'ἶδα ἓνα τῶν ἀνθρώπων τούτων, ὅστις, ἀφοῦ ἠγόρασε κομμάτιον πανιού, ἐκβαλε μάχαιραν ἀπὸ τὴν ζώνην του, κ' ἔκαμε δύο τρύπας εἰς αὐτὸ, διὰ τῶν ὁποίων ἐπέρασε τοὺς βραχιόνάς του, ἔπειτα δὲ μὲ δύο μεγάλα ξύλινα καρφοβέλινα ἐστερέωσεν ἐπάνω του τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο ἐπανωφόρεμα.'

Εἰς τὸ διαστημα τοῦ καλοκαιρίου οἱ ἄνθρωποι οὗτοι γενικῶς κοιμῶνται τὴν ἡμέραν· κάποτε βλέπονται εἰς τὴν κορυφὴν βράχου, εἰς μεγαλὴν βακτηριαν ἐπιστηριγμένοι, σκεπασμένοι ἀπὸ δέρματα, καὶ διόλου ἀκίνητοι. Τὰς νύκτας διαγοῦν εἰς τὰ δάση μεταξὺ τῶν βραχῶν, τὰς αἶγας φυλασσόντες ἀπὸ τὰς προσβολὰς τῶν λύκων, οἵτινες ὑπερπερισσεύουν εἰς τὰ δάση ταῦτα. Αἱ ὀξεῖαι δὲ καὶ ἄγριαι κραυγαὶ των φοβίζουσι τοὺς κατὰ τύχην ἐκεῖ ὀδοποροῦντας.

Φαίνονται σχεδὸν ἄμοιροι ἀπὸ ιδέας. "Ὅταν ὀμιλοῦσι πρὸς αὐτοὺς ξένοι, εἴτε εἰς πανηγύρεις, εἴτε εἰς ἄλλα μέρη ὅπου ἡ ἀνάγκη τοὺς βιάζει νὰ προστρέξωσιν, ἀπακρίνονται μόνον ναί, ἢ ὄχι, ἢ συγχρότερον κάμουν σχῆμά τι ἀνυπομονησίας, ἢ καὶ χασκουν ὡς μωροί. Μεταξὺ των σπανίως συνομιλοῦν· πληκτικὴ τις σιωπὴ

κυριεῦει εἰς τὰ οἰκῆματα καὶ τὰ δάση αὐτῶν, τὴν ὁποίαν δὲν διακόπτουν εἰμὴ ὀξεῖται κραυγαὶ καὶ ἄγριοι ὀλολυγμοί.

Μ' ὄλα ταῦτα, δὲν κατηγοροῦνται ὡς σκληροί, οὐδ' ἐνοχλοῦν κατὰ τινὰ τρόπον τοὺς πολιτισμένους αὐτῶν γείτονας, ἢ τοὺς ξένους, ὅσοι κατὰ τύχην ἐμβῶσιν εἰς τὰ ὄρια των· εἶναι ἀπλῶς ἀμαθεῖς, καὶ τοῦτο κατὰ φυσικὸν λόγον· διότι σχολεῖα, ἢ ἄλλοι τρόποι διδασκαλίας, δὲν ὑπάρχουν μεταξὺ των, καὶ προσέτι στεροῦνται, διὰ τὴν τοποθεσίαν αὐτῶν, πάσης σχέσεως μὲ πλεόν καλλιεργημένους λαούς.—οὔτε ἀπὸ παράγγελμα, οὔτε ἀπὸ παραδειγμα ὠφελήθησαν ποτέ. Αἱ μόναι ιδέαι, τὰς ὁποίας ἔχουν ἔκτος τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ἀμέσους χρείας των, εἶναι ἡ πίστις ἀξιογελάστων τινῶν οἰωνῶν, παλαι ποτὲ γενικῶς παραδεδεγμένων εἰς τὴν Εὐρώπην.

Ἐσχάτως ἔγινε μικρὰ τις ἠθικὴ βελτίωσις τῶν ἡμαγρίων τούτων, χρεωστουμένη εἰς τοὺς φιλανθρωπικούς ἀγῶνας τῶν ἱερῶν τῆς περιχώρου· παρεκκλήσια τινὰ ὠκοδομήθησαν ἐπὶ τῶν μεθωρίων, καὶ ὀλίγοι τινὲς ἀκροῦζονται τὰ ἐκεῖ παραδιδόμενα ἠθικῆς καὶ θρησκείας μαθήματα. Μὲ τοιαῦτα μέσα, πλεόν ὅμως ἐκτεταμένα, καὶ μάλιστα βοηθούμενα ὑπὸ τῆς κατασκευῆς δρόμων διὰ τῆς χώρας αὐτῶν, ἐνδέχεται γρήγορα νὰ πολιτισθῶσι, καὶ οὕτω ν' ἀποβάλλῃ ἡ Γαλλία τὸ ὄνειδος ὅτι ἔχει κατοίκους τόσον πολὺ μᾶλλον τῶν λοιπῶν Εὐρωπαϊῶν ἐξευτελισμένους.

Η ΑΓΑΘΟΤΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

ΜΕ ποῖα λόγια δυνάμεθα ν' ἀποδείξωμεν πᾶσαν τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ; Οἱ οὐρανοί, ἡ γῆ, ἡ θάλασσα, καὶ μάλιστα πᾶσα ἡ κτίσις, μεγαλοφώνως ἀναγγέλλουν τὴν ἀγαθότητά του. Εἰς πάντας εἶναι καλὸς ὁ Θεός, καὶ οἱ οἰκτιρμοὶ του εἶναι ἐπάνω εἰς ὄλα τῶν χειρῶν του τὰ ἔργα. Ποτὲ ὅμως δὲν φαίνεται ἡ ἀγαθότης αὐτοῦ καθαρώτερον παρ' ὅταν εἰσακούῃ τοῦ λαοῦ του τὰς προσευχάς. Δὲν ἀκούει μόνον τὰς προσευχάς των, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνταμείβει διότι ἔρχονται καὶ ζητοῦσιν ἀπ' αὐτόν.

Πράττουν οἱ ἄνθρωποι τοιοῦτοτρόπως; Ἐπεριποιήθη ποτὲ κάνεις οὕτω πτωχὸν ζητοῦντα ἐλεημοσύνην; Ἐλαβεν αὐτὸς ποτὲ ὄχι μόνον ἐλεημοσύνην καθ' ὄλην τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπιθυμίας του, ἀλλὰ καὶ μὲγάλον βραβεῖον διὰ τὰς ἐνοχλήσεις του;

Τοῦτο ὅμως πραττεῖ ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς παρακαλοῦντας αὐτόν. Τοὺς ἀνταποδίδει εἰς τὸ φανερόν, καὶ τοὺς χαρίζει ἀσυγκρίτως περισσότερα ἀπ' ὅσα ζητοῦσιν ἢ καταλαμβάνουσι.

Ὁ Σολομὼν ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Θεὸν σοφίαν καὶ σύνεσιν διὰ νὰ κυβερνᾷ τὸν λαόν του, καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἔδωκε ταύτας, καὶ προσέτι ὅσα δὲν ἐζήτησε, πλοῦτον δηλαδὴ καὶ δόξαν, ὥστε δὲν ἦτο βασιλεὺς κάνεις πλοῦσιος καὶ ἐντιμος ὡς ἐκεῖνος, οὔτε πρὶν αὐτοῦ, οὔτε μετ' αὐτόν, ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ἰσραὴλ.